

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Dienos įsimenimai

Gegužės 1-ją Sovietų Rusija minėjo ramiau, negu kitais metais. Užsienio diplomatus Maskvoje nustebeino mažas militarinis paradas. Svarbiausią kalbą pasakė apsaugos ministras maršalas Bulganin. Jis, lyg pamėgdžiodamas U. S. ir kitų demokratinių šalių vadus, šaukė, kad komunistų priešai turi parodyti taikos troškimus ne žodžiais, bet savo darbais, turi mažinti ginklavimąsi ir panaikinti militarines bazes esančias arti Sovietų unijos. Matomai, pagal Maskvos komandą ir kitų šalių komunistai daug švelniau apsiėjo minėdami gegužės 1-ą. New Yorke šį kartą komunisteliai surengė tik mizerną mitingą.

Balandžio 30-tą prezidento Eisenhower administracija paskelbė, kad ji pasiūlys Kongresui sekantiems fiskaliams metams valstybės biudžetą nustatyti iš \$64,400,000, 000 arba 8,500,000,000 mažiau, negu buvo numachiui prezidento Trumano administracija. Tą pačią dieną prezidentas Eisenhower pasiuntė Kongresui Apsaugos Departamento reorganizacijos planą, kuris numato kai kurių agentūrų panaikinimą ir civilinės kontrolės sustiprinimą. Iš apsaugos sekretoriaus ofiso numatoma atleisti apie 500 tarnautojų.

Prancūzai sujaudinti komunistų pasisėkimais Indokinijoje. Laos provincijoje komunistai eina nesulaikomai. Prancūzai šaukia Jungtinių Tautų pagelbos. U. S. jiems teikia pagalbą, bet prancūzai šaukia didesnę. Pažymėtina, kad jei komunistų agresija sumažėja vienoje vietoje, tai sustiprėja kitoje. Dabar komunistai derasi dėl taikos Korėjoje, o kita ranka siekia užkariavimų kitur. Kritus Indokinijai seks Siamo, Burmos ir kitų šalių eilė.

U. S. apsaugos departamentas paskelbė, kad mažą grupę kareivių, grįžusių iš komunistų nelaisvės, siunčiama į Valley Forge, Pa., armijos ligoninės gydymui. Dar prieš pasiekiant belaisvius, departamentas išpėjo, kad dalis kareivių yra užnuodytų komunistų indoktrinacijos metodais, ką parodydavo ir jų laišku siunčiami namikiams. Raudonųjų daug belaisvių išūdė, kitus kankinimais, blogu užlaikymu ir savo "mokslu" pavertė netik fiziniams, bet ir protiniams ligoniams.

U. S. valstybės sekretorius Dulles ir Savitarpio Saugumo direktorius Stassen patenkinti Šiaurinio Atlanto Sutarties Organizacijos Tarybos sesija įvykusia Paryžiuje. Dulles tikrina, kad sekantais metais vakarinės Europos gynyboje armija pasiekis 30 procentų numatyto pajėgumo. Netrukus paaiškės, kiek U. S. Kongresas skirs pagelbos šios armijos tolimesniai stiprinimui.

VOKIEČIŲ PAŽIŪRA Į KLAIPĖDOS KRAŠTĄ

Vokiečių vyriausybė Klaipėdos krašto klausimo iki šiol niekur nekeliama. Taip pat ir Vakarų Vokietijos vokiečiai juo mažai ir nevienodai pasireiškia. Žemėlapuose kai kur Klaipėdos kraštas priskiriamas prie Vokietijos, kai kur prie Lietuvos. Tačiau pabėgėlių spaudoje, šventėse, susirinkimuose ir minėjimuose klausimas pastatomas visai kitaip. Ten griežtai ir besąlyginai Klaipėdos kraštas skelbiamas vokiečių žeme ir Vokietijos dalimi. Daugelyje Vokietijos miestų paskelbtos "Memeler Strasse" arba "Memellandstrasse". Manachimo miesto tarybos administracinis skyrius 1953 m. kovo 10 d. posėdyje vienu balsu sūtkio būti Klaipėdos miesto ir klaipečių kūmu (Patentstadt). Ten ateičyje vyks klaipečių vokiečių sąskrydžiai, bus komplektuojamas Klaipėdos archyvas, steigiamas klaipečių vaikų našlaitynas, ten numatomas spaudos ir leidėjų centras.

Klaipečių, kaip ir kitų vokiečių pabėgėlių, vokiečių pilietybė, kuri iki šiol ne visu įstaigū buvo vienodai tvarkoma, ateičyje igaus tvirtą statusą. Kovo viduryje Vakarų Vokietijos ministras kabinetas perdavė parlamentui naują pilietybės įstatymo projektą, kuriame pasakyta, kad neatšilvėgiant ir tarptautinės teisės aiškinimui apie galiojimą ar negaliojimą Muncheno sutarties, įpilietinimo patvarkymą busiamas Bohemijos ir Moravijos protektorate, įpilietinimo dekretus Aukštutinei Silezijai, Klaipečios kraštui, Dancigui etc., dabar kabineto paruoštasis įstatymas bus pagrindu nustatyti vokiečių pilietybei ir tada, jei vėliau taikos sutartis arba kitokios tarptautinės sutartys nustatytų,

Encheras Juoz. 4401 S. Mozart St. 88 kp.

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

VOKIEČIAI SUSIZAVĖJĖ LIETUVĄ

Viena sugrįžusi iš Lietuvos vokiečių pasakoja, kad vokiečiai Lietuvoje kartais atsidurdavo labai nemaloniame padėtyje, kai iš vienos pusės rusų milicija stengdavosi priversti juos išdavinti partizanus arba jiems palankius žmones, iš kitos gi pusės, partizanai už pasitaikiusius išdavinkus griežtai baudavo. Jiems tekdavo bijoti ir vienu ir kitu. Bet partizanai nekartą vokiečius ir sušėldavo, duodami jiems duonos, lašinių.

Šios vokiečių pasakojimu, Lietuvoje plačiai paplitusios partizanų dainos, net vaikai jas visur dainuoja.

Kitas vokiečių, 1946 m. rusų išvežtas iš Tilžės į Lietuvą miško kirsi, prisimindamas Lietuvą, sako:

As mieliai norėčiau dar ten sugrįžti... Tą kraštą aš neapsakomai pamėgau. Lietuviai yra labai vertingi žmonės. Reikia pripažinti, kad jie yra tiesūs ir visuoimet pasirošę padėti. Jie mus visuoimet išleisdavo ir savo namus. Yra tokių, kurie sako, kad ten buvę primityvu. Bet aš randu, kad primityvumas tenai buvo labai gražus, labai romantiškas, kai, pavyzdžiui, moterys sėdi staklėse ir iki nakties ausdamos dainuoja... Mane traukia tenai. Lietuva yra didžiausias mano gyvenimo įvykis. Net mūsų padėtis sunkumas nublankdavo prieš gamtos ir gyventojų nepaprastą vaizdą. PLBVKVI

KOMUNISTINEI PROPAGANDAI OKUPUOTOJE LIETUVOJE pagaliau teko kviesti ir pagelbą net A. Strazdą. Vilniaus radijas pranešė, kad LTSR komunistų partijos pavedimu "rašytojo A. Strazdo 120 mirties metinės (balandžio 23 d.) bus minimos visose krašto mokyklose", ir tai, be abejo, minėta taip, kaip to komunistinė propaganda reikalauja. Sukakčiai bolševikiškai paminėti buvo sudaryta komisija, kuriai vadovavo J. Simkus. Numatyta išspausdinti "eilę poeto kūrybą nušviečiančių straipsnių". Snieckus seniau buvo smarkiai išplūdęs Basanavičių, Kudirką ir kt., net Maironį

SENIAUSIA LIETUVIŲ GRAMATIKA

Vienas egzempliorius Daniliaus Kleino lietuvių kalbos gramatikos išleistas 1653 metais randaš Newberry knygyne Chicagoje. Ši knyga laikoma vienu rečiausių lietuviškosios raštinios unikumu.

Washingtonas. — Gegužės 4-5 dd. įvyko prezidento Eisenhower ir stėitų bei teritorijų gubernatorių konferencija, kurioje aptarti taikos ir mūsų šalies saugumo reikalai.

Helena, Montana. — Gegužės 4-tą, Houser ežere, nuskenkus valčiai, prigėrė 9 asmenys.

PO STALINO MIRTIES LIETUVOS DARBO ŽMONĖS

dar daugiau išnaudojami ir verčiami naujais išpareigojimais padidinti savo duokles okupantams. Vilniaus radijo pranešimu, J. Paleckis darbininkus apdovanojo vad. "darbo medaliais", kad jie pasižadėtų "dar intensyviau dirbti ir pagreitintu komunizmo statybą". Taip pat padidėjo transportai "į broliškas respublikas". Pavyzdžiui, po Stalino mirties tik celiulozės kombinato darbininkai išpareigojo "virš plano" pagaminti jo atminimui pagerbti 150 tonų popieriaus ir 300 tonų kartono. Kartonas siunčiamas į Kijevą, Rostovą ir kitus miestus, o popierius—į Maskvą, Ukrainą etc.

PABALTIO ŪKIS SUGRIAUTAS

Švedų spaudoje pasirodo apščiiai žinių apie sunkią Pabaltijo valstybių padėtį. Pasiremdami paskiausiai atbėgusių ir Skandinaviją ir su didžiąja pabėgėlių srove pasiekusių Vakarų Berlyną žmonių pasakojimais, švedų laikraščiai, o ypac jų dienraštis "Stockholms Tidningen" bendradarbis Pabaltijo klausimais V. Martonas, kuris palaiko santykius ir su kai kuriais lietuvišiais tremtiniais, pažymi, kad Pabaltijo valstybės, nepaisant savo derlingų žemės plotų, jau nebegali pačios išsimaistinti, nors nepriklausomybės laikais nemazai ūkiniių gėrybių eksportuodavo į Vakarų Europą. Sukolektyvinimas Pabaltijy sukėlė tikrą ūkinį chaosą. Į kolektyvinius ūkius prigužėjo pilna visokių "planuotojų" ir "viršininkų", kurie nori labai gerai gyventi ir įsakinėti, išieškoja daugybę popieriaus, bet iš tikro nieko nenusimano apie žemės ūkį. Ir visus juos savo krėviniu prakaitu turi išlaikyti vargšas kolchozininkas, per dieną neįstengdamas užkalti daugiau kaip 2-3 rublius, kai tuo tarpu paprastas kostiumas kaštuoja 1600-1800 rublių. Be to, darbininko paskutinį prakaitą išspaudžia didinamos "išdirbio normos" ir visokiais titulais kiekviena proga skelbiamas "soclentynės".

Tiesia, pramonė dirba "išsijuosusi", bet ir jos darbininkai nemato "pyragų". Pramonės gaminiai eina karo reikalams ir eksportui ir broliškasias respublikas". Darbininkas, nors ir uždirbdamas popieriuje 400-600 rublių mėnesiui, faktiškai iš to uždarbio teguana tik 70%, likusioji dalis tenka mokesčiams, "neprivalomoms" paskoloms, krašto gynybai, etc. Žodžiu, kaip pažymi "ST", darbininkas, norėdamas įsigyti kostiumą, turi spaustis pusbadžių gyvendamas išstius 5 mėnesius. Todėl žmonių nuotaitos labai prastos tiek miestuose, tiek ir provincijoje. Tačiau bolševikai, stengdamiesi žmones nuraminti, sugalvoja visokių psichologinių "triukų". Tarp jų galima pažymėti, kad ir žydams skelbiamą neapykantą, kuri faktiškai prieš žydus buvo pradėta žymiai anksčiau, negu tai oficialiai paskelbė Vakarų spauda. Atleidus žydų kilmės įvairių įmonių direktorius ir pareigūnus, partijos vienutės pramonėse ir kolektyviniuose ūkiuose pradėjo darbininkams aiškinti, kad Sovietų žydai esą susidėję su Izraeliu ir ruošė slapta samokslą prieš "viso pasaulio darbo žmones". Paskum po žydu "liaudies priešu Nr. 2" laikoma Katalikų Bažnyčia. Nors oficialiai bažnyčios yra ir atidarytos,

AUKOS LIETUVOS IŠLAISVINIMO FONDIUI

LRKSA 158 kuopa, Pittsburgh, prisuiuntė \$5.00.

LRKSA 11 kuopa, Waterbury, Conn., prisuiuntė \$1.75.

Fondo vadovybė nuosirdžiai dėkoja už aukas, taipgi kviečia kitas kuopas ir jų narius aukoti.

MIRĖ ROBERT T. WAGNER

New York.—Gegužės 4-tą mirė buvęs U. S. senatorius, Darbo Santykių Akto ir kitų svarbių įstatymų autorius Robert F. Wagner, 75 metų amžiaus. Jis buvo gimęs Vokietijoje, į šią šalį atvežtas kūdiko amžy. U. S. senatorium tarnavo nuo 1927 iki 1949 metų—rezignavo dėl nesveikatos. Prieš mirtį perėjo katalikystėn.

PLB Stuttgarto apylinkėse lietuvių, anksčiau gyvenusiųje kareivinėse, taip pat Stuttgarto mieste ir apylinkėse privačiai gyvenusiųje, perkelti naujai pastatyta kolonija Stuttgart—Bad Canstatt, Steinhaldenfeld.

RIMTOS RUNGTYNĖS UŽ PREMIJAS

KIMUTIS NEUŽLEIDŽIA PIRMOSIOS VIETOS NAUJŲ NARIŲ PRIRAŠYMO BARE

Specialus naujų narių prirašymo vajuš jau įžengė į priešpaskutinį mėnesį—baigsis birželio 30, 1953. Kuopų organizatoriai, per šį vajuš prirašę nemažiau 5,000 dolerių naujų apdraudų, be reguliarių komisų gaus specialias premijas. Tokių organizatorių, pasiekusių premijų laipsnius, jau yra šeši. Aukštesnis laipsnis—didesnė premija.

GARBĖS SĄRASAS

Nuo vajuš pradžios—sausio 1 d. iki gegužės 1 d., 1953—pirrašė naujų apdraudų:

M. S. KIMUTIS, 179 kp. sekr., E. St. Louis, Ill.	\$16,000
MATAS SIMONIS, 265 kp. sekr., Detroit, Mich.	13,000
URSULĖ LIPCIENĖ, 101 kp. sekr., Chicago, Ill.	12,000
PETRAS TALKEVIČIUS, 155 kp. sekr., Scranton, Pa.	6,000
STASYS JAKUTIS, 94 kp. sekr., So. Boston, Mass.	6,000
BALYS VITKUS, Chicago, Ill.	6,000

Beje, daugelis kuopų dar neprisiuntė nei po vieną aplikaciją. Jūs tikrai nebusite patenkinti iki jūš negausite bent vieną naują narį, kad galėtum jaustis atlikę savo dalį padėt savo organizacijai tėti jos pasiekimus. Jūs dar turite du mėnesius laiko prisidėti prieš šio naujų narių vajuš pasisėkimo. Tiesia, laiko liko nedaugiausia, bet jūš galite tą padaryti su jūšų kuopos narių pagelba. Katalikų Susivienijimas yra organizacija, kuri priklauso visiems nariams, tadgi kiekvienas narys turėtų atlikti savo dalį jos laui.

Naujas biznis mūsų organizaciją stiprina, o jos pasisėkimais naudojami visi nariai.

GEGUŽĖS MĖNESIO DAVINIAI

Šiomis dienomis Susivienijimo centras registravo šiuos naujus narius:

179 kp. E. St. Louis, Ill.—Kassly, Walter A.	Kimutis
179 " E. St. Louis, Ill.—Rouch, Adolph	"
179 " E. St. Louis, Ill.—Rouch, Victor Francis	"
179 " E. St. Louis, Ill.—Stone, Ruth Ann	"
109 " New Britain, Conn.—Strauss, Paul Albert	Mičiuas
31 " Mahanoy City, Pa.—Walinchus, P. C.	Zernosky

Pradedant gegužės mėnesį, M. S. Kimutis toli gražu neužleidi pirmosios vietos.

Kas bus toliau? Dar yra galimybių atsirast "tamsiam jam žirgū" (dark horse), kurs gali paveržti pirmenybę iš kitų.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS REDAKCIJA KVIEČIA Į TALKĄ

Lietuvių Enciklopedijos redakcija pradėjo intensyviai ir skubiai rinkti ir ruošti spaudai enciklopedinę medžiagą. Lietuvių Enciklopedijos redakcijoje, kaip buvo leidžiama Lietuviškoji Enciklopedija, po visą kraštą išsisklaidė kunigai, mokytojai ir įstaigū tarnautojai labai uoliai talkininkaudavo Enciklopedijos redakcijai, savo apylinkėse parinkdami žinių apie vietoves, draugijas bei organizacijas, atsiųsdami žymesniųjų savo krašto veikėjų biografijas ir atvaizdus. Tokie nuosirdūs talkininkai Enciklopedijai reikalingi ir čia, Amerikoje, o taip pat ir kituose kontinentuose, kur gyvena lietuviai. Vadinami senieji ir naujieji ateiviai vienodai gali jungtis į šį darbą ir lituanistinė medžiaga praturtinti Lietuvių Enciklopediją.

Todėl Lietuvių Enciklopedijos redakcija maloniai kviečia savo tautiečius, o ypačiai visų lietuviškųjų organizacijų vadovybes, tučiuojau siusti žinias iš visų miestų, miestelių ir kitokių vietovių apie ten gyvenančius lietuvius, jų skaičių, apie žymesnius lietuvių veikėjus, apie veikiančias lietuvių draugijas: religines, politines, kultūrinės, profesines, švietimo, sporto, apie lietuvių parapijas, mokyklas ir tt. Atžymėtinos ir lietuvių įstaigos—bankai, prekybininkai. Siunčiamose žiniose būtini reikia nurodyti draugijų įsikūrimo laiką, svarbesnius nuveiktuosius lietuvių darbus ir žymesnius tuos tu organizacijų veikėjus. Rašant apie asmenis, reikia apie juos suteikti

šias žinias: pavardė, vardas, gimimo data, išsimokslinimas, mokslinė, kultūrinė, politinė ar visuomeninė veikla, kūrybos darbai (knygos, straipsniai, laikraščiai, padavimai, dailininkų paveiksliai, architektų ir inžinierių sukurtieji statybų projektai, pastatai ir tt.).

Gerios valios lietuviams talkininkams čia atsiveria plati dirva ir didelis bei garbingas darbas: surinkti laisvajame pasauly, o ypačiai J. A. Valstybese esančią gausią lituanistinę medžiagą. Lietuvių Enciklopedijos redakcija ieško ir kitų būdų bei kelių tai medžiagai rinkti, betgi niekad nebus per daug, jei ir tą darbą įsijungs plačioji lietuvių visuomenė ir jos organizacijų vadovai. Tik visas jėgas sutelkę, sukursim tą didžulį lietuviškosios kultūros paminklą—Lietuvių Enciklopediją.

Tikėdami pasaulio lietuvių rūpestingai ir kruopščia talka šiam didžiuliam kultūros darbu, Lietuvių Enciklopedijos redaktorai ir leidėjai iš anksto visiems talkininkams taria nuosirdžiausią dėkui. Žinias, straipsnius, aprašymus, fotografijas ir kitokią medžiagą prašome siusti šiuo adresu: Lietuvių Enciklopedija, 366 W. Broadway, South Boston 27, Mass.

Prof. Vacl. Biržiška,
L. E. Vyr. Redaktorius
Juozas Kapočius,
Leidėjas
Bostonas,
1953 m. balandžio 25 d.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVENIJIMO AMERIKOJE OFICIALUS ORGANAS

GARSAS

Išaina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsieniose metams \$3.00 Skelbimų kainos sulig pareikalavimu

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

254 SUBVERSYVINĖS DRAUGIJOS

Pereita savaitę U. S. valstybės vyriausias gynybas—Attorney General—Herbert Brownell, Jr., paskelbė viešai dar 62 organizacijas teisingumo departamente klasifikuojamas kaip subversyvinės. Anksčiau, remiantis prezidento Trumano 1947 metais išleistu įsakymu, buvo su-registruotos ir paskelbtos prokomunistinės (subversyvinės) 192 organizacijos, tuo būdu dabar tokių organizacijų skaičius pasiekė 254.

Pereita savaitę paskelbtam sąrašė tarp kitų organizacijų figuruoja American Lithuanian Workers Association (Amerikos Lietuvių Darbininkų Sąjunga) ir Association of Lithuanian Workers (Lietuvių Darbininkų Sąjunga).

Kiek žinoma, Lietuvių Darbininkų Sąjunga (Susivienijimas) yra neva fraternalinė organizacija lietuvių komunistų įtakoje. Ši organizacija leidžia organą "Tiesa", kurs keli metai atgal kartu su "Laisve" ir "Vilnimi" atakuodavo Amerikos lietuvių visuomenės veikėjus, taipgi Lietuvos įžymesnius vadus vadindami juos pronaciais ir kitokiais vardais, kurie tais laikais amerikiečių akyse buvo nemalonūs ir smerktini. Tada šmeižiamieji veikėjai dantis sukandę tylėjo pasitikėdami, kad ateis laikas, kada veltmaininga komunistų ir Maskvos pataikūnų taktika ir veikla geriau paaiškės ir susilauks tinkamo įvertinimo. Dabar tie laikai yra atėję.

Reik pasakyti, kad Amerikos komunistai ir Maskvos agentai vartojo neva gudrią taktiką parinkdami savo kontroliuojamoms ir bendrakeleivinėms organizacijoms labai nekaltus ir patrauklius vardus. Pavyzdin, tokie vardai, kaip "Amerikiečių Taikos Krušada" (American Peace Crusade), "Sopino Kultūrinis Centras" (Chopin Cultural Center), Committee for Constitutional and Political Freedom, Voice of Freedom Committee ir k., galėjo sužavėti daugelį nekaltų ir naivų žmonių, kurie savo duklėmis ir aukomis rėmė ir teberemia šiu organizacijų veiklą. Gerai, kad autoritetai tokias organizacijas paskelbė viešai ir spauda paduoda jų sąrašus, tas padės suklaidintiems žmonėms laiku pasitraukti iš jų eilių ir veiklos rėmimo.

Prezidentas Eisenhower'is pareiškė, kad, remiantis federalinės samdos saugumo programa, priklausantys prokomunistinėms organizacijoms bus pašalinti iš valdiškos tarnybos ir tokių aplikacijos gauti tarnybą bus atmetamos. Autoritetai taipgi susirūpinę šios šalies špionazo įstatymų pertvarkymu. Dabartiniai įstatymai yra persveinūs, komplikuoti ir, anot senato užsienio santykių subkomiteto paruošto raportu, Maskvos agentai iš tokių įstatymų tikrai pasišaipo. Įstatymų silpnumus parodė tokios bylos, kaip Alger Hiss, William Remington, Judith Coplon ir kitų. Dažniausia šalies išdavikai teisiama ne už patį nusikaltimą, tik už melagingas priesaikas ir pareiškimus. Kiti prisidengdami konstitucija ir kitomis teisėmis neat-sakinėja į klausimus.

Laiškas Motinai Likusiai Ten Anapus...

MAMA!—

Tas žodis toks paprastas, o taip brangus.—Pirmas žodis, kurį prataria kūdikio lūpytės, pažindamas pasaulį. Šiandieną, šnabžda mano lūpos su ilgiesiu tuo du skiemenis ir mintys skrieja ten toli už Okeano...

Matau aš Tave Motule, sulinkusią nuo gyvenimo naštos, likimą Tau nepagalioję, šiandieną, kada visas pasaulis kartoja Tavo vardą, Tu išėjusi prie vartų rymai susimąsčiusi. Linguoja žiedais pabulusios vyšnių šakos, tulpės ištiesusios savo taurėles, spalvų žaismingumu palydi Tave. Praidama Tu abejingai pažvelgei į jas. Tavo žvilgsnis nuslinko į tolį—į vakarus. Ten palinko saulė.

Priešais — ilgas vingiuojantis kelias, toks tuščias ir tylus. Kiek sykiu Tu laukdavai pareinant tuo keliu savųjų vaikų! Kokiu džiaugsmu nušvirdavo Tavo akys, kai Tu išgirdavai mažų kojyčių trepsėjimą! Tavo ausys skambėjo nepabaigiamai tik vienas žodis "mama"... Tas žodis, kuris Tau teikė gyvybinės energijos, kuris darė Tave jauna, kuris leido Tau išgyventi tikros laimės pajautimą.

Jis lydėjo Tave ir dieną ir naktį, dabar—jis nutilo.

Ir štai bėga Tavo žvilgsnis keliu, atsimuša į horizontą, Tu laiki vis, o mažas, toks blankus vilties kibirkštėlis, suvirpina Tavo skausme akmenėjančią širdį. "O gal ateis?"—klausi savęs ir pati išsigandi to klausimo.

Dar labiau palinko saulė. Rausvai nusidažė vyšnių žiedai, neramiai susišūrenavo vėjas šakose. Susiūbavo tulpių taurėlės. Tarsi žaisdami vėjo pirštai palietė Tavo žilų plaukų pluoštelį. Jie švelniai glosto Tavo veidą: "Mama... mamyte"... šnabžda kažkas Tau taip tyliai. Tik Tu girdi tą šnabždę. Nušvinta akys, išblyškusios lūpos nori nusisūpsoti: "Mamyte!"... Kaž kur toli, nuaidėjo.—Tai balsai Tavo išblaškytų vaikų, jų mintys glosto Tave. O Tu vis rymai tokia vieniša, tokia tyli savo pra-cities džiaugsmo ir dabarties skausme, tik kalbančios akys palydi gėstančią saulę.

Mama, brangiausia! Šiandieną, kai visam pasauly, daug laimingų vaikų ateina pas savo motiną ir bučiuoja jos rankas įteikdami jai dovanų, eisiu ir aš pas Tave. Mano meilė Tau nepažįsta jokių rubežių, jokių kliūčių. Aš ei-

Lietuvos Motina

Po baltu nuometu baltos lelijos veidas, praeis pavasaris, o veidas vis žydės ir kaip palaukėse aukštų pagojų aidas, liūliuos melodija jos mylincios širdies.

Ji tėvą knygnešį, jį sūnų savanorį, jį savo sielvartą ilgai minės maldoj ir baudžiauninkės duoną sunkią juodą, gorią regės ir rugio želmens kas ruduo.

Po baltu nuometu, ant vario vartų pasirėmus, kaip margus stuomenis išmargins plaukus šaltos žiemos, tenai dukrelę jį svetur lauku lydės, ir ant pečių likimas našta varganą uždės.

Ir eis legendos, iš lūpų eis į lūpas varpstelio pasaka—gyvenimo dalia, našlystės vargo liesis gilios upės ir džiaugsmo pirmgimis negrįš susaudytas šilė.

Po baltu nuometu jį amžiais vaidilutė, šventam ugniakure kūrenas vardas jos, aušrinė rytmetį rasom palaisto žalia rūta, ir budi išėjue gyva gyvybė Lietuvos.

Skausmų kalvarija išbridis sopulinga, dienų pakloneje kojas sutinusias nusiaus čia Tavo lūkestis, čia Tavo klevo lingė o žemės Motina, dievotnaša dangaus.

Bernardas Brazdžionis

Motinai

Nuometas ant galvos. Nuleistos šviesios akys. Saldi širdies kancė už dukterį ar sūnų. Ant rankų darbo naštos. Tu meldies prie žvakės. Su padėka už viską, kas nuo Dievo būna.

Tu, motina, palaimintas gyvybės žiedas, Ramybės ir vilties sūnaus klajūno uostas. Kur būname, svečios šalies užmirštas pėdas. Ir grįžtam prie tavęs tikėti tau ir guostis.

Faustas Kirša

KUN. J. K. MILIAUSKO PAMOKSLAS PASAKYTAS A. A. KUN. JONO C. KUNDRECKO LAIDOTUVĖSE

"Būk ištikimas iki mirėjų, ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką." Šie žodžiai paimti iš šv. Jono Apaštalo Apreiškimo, II skyrius, 10 eilės.

Jūsų Ekscelencija, Gerbiami Prelatai, Kunigai, Seselės, velionio kun. Jono giminės, šv. Onos parapijos parapijiečiai, velionio ir parapijos prieteliai!

Šis įvykis, kuris mus čia sutraukė, yra liūdnas. Susirinkome į šią bažnyčią tikrai didelio liūdesio apsunktomis širdimis atiduoti paskutinį patarnavimą ištikimam kunigui ir ištikimam klebonui.

Šios vyskupijos dvasiškią nustojo malonaus ir svetingo draugo, nenulstančio bendradarbio Viešpaties vynuogynė, ir lietuvių veikėjo, kuris mylėjo savo tautą, jos kalbą ir jos ipročius.

Šios parapijos žmonės nustojo Dvasios Tėvo, kuris jų dvasios reikalais rūpinosi dieną ir naktį, jų niekuomet nepamiršo ir jiems savo gyvenimo gražiausius metus pasventė.

Jo giminaičiai nustojo didelės širdies, gilios užuojautos ir tėviškos globos giminaičiu.

A. a. kun. Jonas, kilęs iš dievotų tėvų, labai jaunas būdamas išgirdo pašaukimo balsą—"Eik, eik—sek mane," ir užsidegęs meile Dievo pradėjo tą ilgą ir sunkaus mokslo kelionę pasiekti kunigystės luomą.

Siekdamas tą luomą, juo daugiau artėjo juo daugiau pradėjo įvertinti kunigystės garbingumą ir neapsakomą galybę, apie kurią šv. Chryzostomas pasakė: "Jėzus savo kunigams davė galybės, kurios nei angelai nei ar-

changelai neturi". Tad, sužavėtas kunigystės šventumu ir didenybe jaunais klirieriais, nepaisant įvairių sunkenybių, sekmingai sulaukė šventimų dienos 1923 metais.

Po šventimų jo pirmieji sekmingos darbotvėros metai buvo prie šv. Kazimiero lietuvių parapijos, Pittstone. Metais ir keliais mėnesiais vėliau buvo paskirtas kurti naują parapiją šiam miestely.

Pradžią buvo sunki. Atvykęs tik rado tuščią lauką. Bet su Dievo pagalba ir naujų parapijiečių parama, netrukus, gerasirdžio kaimyno klebono leidimu, pradėjo saviems laikyti pamaldas slovakų bažnyčioj. Pats apsigyveno paprastam išnuomotam namely, kur patogumų gyvenimui buvo mažai.

Aukas savai bažnyčiai ir klebonijai reikėjo rinkti vaikščiodam į visokiais keliais, visokiu laiku ir patirti visokių nesmagumų. Bet naujasis klebonas, šv. Onos parapijos kūrėjas, neapleisdo savo vėtinio užsimojimo.

Reikia žinoti, kad šioj parapijoj daug apsunktino statybos darbas stoka savos svetainės. Daugelį metų parengimai buvo išnuomotoj svetainėje, tolokai nuo klebonijos. Tad, parengimų metu jam reikėjo bėgti ten ir atgal keliolika kartų į dieną. Po kiek metų ir tos svetainės neteko. Kas kita kaip parapijos svetainė klebonijos pašonėje.

Šiandien po dvidešimt devynių metų pasišventimo ir nenulstančio darbo ši parapija turi savo gražiai įrengtą bažnyčią, puikią kleboniją, kapines ir neturi nė cento skolos.

Bet tie dvidešimt devyni metai sunkaus darbo, ypatingai mirtėose sunkiose apytovose, ir dėl darbo nesant laiko užtektinai atostogauti, gal ir, prisidėjo prie jo netikėtos mirties jam vos sulaukus penkiasdešimt šešių metų amžiaus. Jis buvo ištikimas savo pašaukimui, ištikimas iki mirėjų.

Ligi šiolei tik paliečiau trumpais bruožais darbotvę šios parapijos išoriniais reikalais. Per dvidešimt devynis metus įsū miręs klebonas štai čia prie šio altoriaus kasdien atnašaudamas šv. Mišias kėlė savo konskretuose rankose švenčiausiąjį meldamas jums palaimos. Kiek daug, daug kartų jis čia stovėda-

mas savo pamokslais nuoširdžiai jus ragino tarnauti Dievui, išsižadėti nuodėmės ir gyventi dorai! Jo šūkis buvo "Tuštybė, tuštybė ir viskas tuštybė, tiktai mylėti Dievą ir Jam vienam tarnauti". Kaip jo tėviškai širdžiai malonu buvo kiekvienais metais jūsų mažiuksu pristie prie Pirmos šv. Komunijos. Kiek šimtų jaunųjų porų čia surišo Moterystės Sakramento ryšiais ir kaip jį džiugino, kuomet lankydamasis matė, kad tos porėlės sukūrė šeimynėles sutikime gyveno ir Dievą garbino. Jei buvo išimčių tu šeimų tarpe, šeimų nesutinkančių, persikyrusių arba bažnyčią apeidusių, tai, beabejo, jo širdis verkė ir meldė Aukščiausiojo, kad jos sugrįžtu prie protingo gyvenimo. Klausydamas šimtus išpažinčių kas savaitę, suklupusius nusidėjėlius suramino Dievo duota galybė jiems nuodėmes atleisdamas ir išleisdamas į pasaulį Kristaus tartais žodžiais "Eik ir daugiau nebenuisidėk". Pašauktas pas mirštantį ligonį, dieną ar naktį, viską metęs skubėjo jį paruošti amžinon kelionėn. Vargšas žmogelis todėl drašiau ir lengviau mirė pasitikėdamas Dievo heišmatuojamą gailėstingumą.

Už tą viską, jūs, šv. Onos parapijos žmonės, esate jam skolingi ir meilės ir dėkingumo. Tikras dėkingumas pacina iš širdies gilumos, tad visa širdimi melskite šiandien Visagaliu Dievu, kad išsipildytų pažadėti Jo žodžiai "ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką".

Mes, brangieji, sprendžiame žmogų išoriniai, gi Dievas išagrinėja žmogaus širdies gelmes. Mes žinome, kad Dievas neišleis į dangų nė mažiausio suteršimo. Yra galimybės, kad a. a. kun. Jonas gal ir nepasiekė užtektinai augšto šventumo laipsnio—tučtuojau būti priimtu į dangų. Tad, padėkime jam to gyvenimo vainiko kuo greičiausiai sulaukti. Melskimės, nuoširdžiai melskimės už jo vėlė šiandien ir kiekvieną kartą kaip į šią bažnyčią ateisime. Žinokite, kad jis jau sau pagelbėti nebegali—jo lūpos surakintos amžinai.

Amžinąjį atilsį duok jam. Viešpatie, ir amžinoji šviesa jam tešviečia. Teilsis ramybėje. Amen.

ERETAS ĮSPEJA DEL BOLŠEVIZMO

1953 m. kovo 4 d. prof. J. Eretas Bazelio katalikams Šveicarijoje tarė reikšmingą žodį, kuriame buvo nurodyta katalikų vieta laiko būvyje ir jų šiandieniniai uždaviniai. Jame ypač stipriai pasisakyta prieš bolševizmą, už demokratybę ir naująją Europą. Jau Eisenhoweris yra konstatavęs: "1750 m. nuo Rusijos sienų iki Berlyno buvo 1,200 kilometru, 1800 m.—jau tik 200, o šiandien Berlynas yra net už šiu sienų". Tą pavojų turi įžvelgti visos tautos. Pasakytoji kalba yra atspausdinta atskiru leidiniu ir plačiai paskleista Šveicarijoje. E.

LIETUVIS IŠRADO NAJUS VAISTUS KOVAI SU TBC

Ir Kanados spauda šiltai atsiliepia apie lietuvių prof. A. Zubrio tyrinėjimų rezultatus ieškant sėkmingesnių vaistų kovoti su džiava. Lietuvis jis yra profesorius Vytauto Didžiojo Universitete, o dabar jau 3 metai dirba Toronto universiteto laboratorijoje. Jo darbas davė gražių vaistų su pelėmis. Yra daug vilčių, kad jo patentas įgalins sėkmingiau kovoti ir su žmonių džiava. E.

"Ost-West-Kurier" Nr. 14, 1953 m. deda iš Liepojos žinią, kad "miško broliu" eilėse su bolševikiniais pripaudejais kovoja visokių profesijų lietuvių patriotai, net dvasininkai. Partizanų sąjūdis esąs stiprus ir gerai ginkluotas.

"Die Stimme" Nr. 15, 1953 m. skelbia, kad grįžė iš vakarinių zonų į Klaipėdos kraštą Klaipėdiečiai nepaprastai gražiai paklause sovietinės propagandos raginimų ir išvykę atgal.

BALF'o Direktoriato Atsišaukimas

Mieli ir Brangūs Lietuviai (ės)!

Viena gražiausių lietuvių tautos savybių yra ta, kad jie visad jautrūs ir gailėstingi vargšams. Kai Antrojo Pasaulinio Karo metu tūkstančiai mūsų tautiečių, gelbėdami savo gyvybes, priversti buvo palikti tėvynę, gimtąją pastogę, ir kaip benamiai, leistas klaidžioti po svetimus kraštus; Amerikos lietuviai, tėvynės meilės kupini, sužinoję apie tėvynės ir josios nelaimingų vaikų tragediją, tuoj, susibūre į vieną bendrą šalpos organizaciją, vadinamą BALFu, visų Amerikos lietuvių vardu ėmėsi organizuoti ir šelpiti tremtyje atsiturusius ir vargančius lietuvius. Šis Bendras Lietuvių Šalpos Fondas, gerasirdžių lietuvių patriotų remiamas, jau 10-tus metus varo gilią vagą šalpos darbe.

Tiesa, sveiki, stiprūs tremtiniai po vienu kitų klajonės metų sugebėjo įsikurti Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Australijoje ir kitur ir savo darbu užtikrina sau ir savo šeimoms ateitį.

Tačiau ne visi buvo tokie laimingi, nes tarp jų priverstu apleisti tėvynę, yra apie 8,000 senelių, ligonių, invalidų ir jų vaikų, kurių kitos valstybės neišleido ir jų dauguma liko tremtiniais perpildytoje Vokietijoje ir Austrijoje tėti skurdų ir menką gyvenimą. Jie gyvena iš svetimųjų teikiamos tokios mažos išmaldos, kaip daug kartų girdėjome, kad vos istengia apsiginti nuo bado.

Šiuo metu pasilikusiems Europoje tremtiniais reikia žymiai daugiau pagelbos, nes užsidarė tarptautinės organizacijos, kurios anksčiau juos globojo, gi dabar teikiama vokiečių parama yra pernelyg maža. Todėl visai suprantama, kad ypač šiandien pasilikusių tremtyje akys nukreiptos į mus. Jie prašo pagelbos maistu, rūbais, vaisiais ir pinigais.

Kaip kitos Amerikos šalpos organizacijos (Amerikos Raudonasis Kryžius, National Catholic Welfare Conference, Salvation Army ir kitos), taip ir mūsų lietuvių vienintelė tos rūšies šalpos organizacija—BALFas—irgi tikėtai tiek gali pagelbėti pasilikusiems tremtyje lietuviams vargšams, kiek mes patys suteiksime tam tikslui lėšų. Kad BALFas galėtų maistu, vaisiais tremtinus aprūpinti, išlaikyti tremtyje veikiančias lietuviškas mokyklas, duoti ligoniams, seneliams ir daugia vaikėms šeimoms kas mėnesį pašalpas, BALFo seimas numatė, kad reikia 1953 metais gauti iš visuomenės tam tikslui bent \$195,800.00 aukų. Turint omenyje, kad kas mėnesį į BALFą pagelbos kreipias apie 6,000 lietuvių, ši suma tokiam didžiam uždavinui atlikti yra nedidelė. Šią sumą surinkti galime tikėtai visos Amerikos lietuvių kolonijų bendru darbu ir talka.

Metų pradžioje kitos organizacijos vykdė savo vaju, todėl šalpos darbas buvo bent kiek sulėtėjęs, bet dabar pats laikas mums vėl energingai imtis darbo ir toliau organizuoti pagelbą pasilikusiems gelbėti. Tad BALFo direktoriatas nuo š. m. gegužės 1 dienos skelbia BALFo vaju ir nuoširdžiausiai kviečia visus BALFo skyrius ir apskritis, parapijas, Susivienijimus, draugijas, klubus ir kitokias organizacijas, o taip pat visą lietuvišką, savo tėvynę mylinčią ir josios vargais besisielojančią visuomenę į bendrą talką. Negi atsirastų bent vienas lietuvis, kuris paliktų abejingas savo artimo vargū ir atsisakytų darbu ir auka prisidėti prie šio kilnaus darbo?

Tad sujungtomis rankomis ir širdimis visi įsijunkime į 1953 metų BALFo vaju ir parodykime visam pasauliui, kad lietuvis lietuviu varge nepamiršta.

- BALFO DIREKTORIATAS
Pirmininkas: Kanauninkas Prof. J. B. Koncius
Vice Pirmininkai: Antanas A. Olis, Alena Devenienė, Bronė Spudienė, Kun. Dr. A. Juška
Sekretorė: Nora M. Gugienė
Iždininkas: A. S. Trečokas,
Finansų Sekretorius: S. Bredes, Jr.
Direktoriai:
Prelatas Jonas Balkūnas
Juozas Boley, A. Kaniušis, Juozas Skorubskas
S. Gegužis, M. Kasevičienė, J. P. Tuinila
Juozas Ginkus, J. L. Kasmasuskas, Petras Vilčišnis
P. Gribinė, M. Michelsonienė, Matas Zujus

TIKRASIS LENINAS SUDEGINTAS?

"Deutsche Illustrierte" Nr. 15, šies "maldininkų" pasitaiko ir to-1953 skelbia, kad tikrasis Leninas, laikytas Lenino mauzoliejuje, je Maskvoje, buvo sudegintas, o atvykusi į Maskvą ir išvydusi jo pelenai su urna paskandinti Volgoje netoli Ulianovsko, kur Leninas-Ulianovas yra, 1870 m. Leninas-Ulianovas buvo padaryta dirbtinė Lenino figūra, kurią iš ypatingos medžiagos Kazanėje padarė skulptorių kolegtyvas. Ją dirbusius skulptorius parinko asmeniškai pats Berinija. Skulptoriams pavyko sukurti tokį Lenina, kuris tiesiog tobulai atitiko tikrąjį Lenino kūną. Tuo būdu iš visos Sov. Sąjungos ir Raudonąją aikštę prie Lenino mauzoliejaus vyksta bolševikai, kad galėtų patys savo akimis pamatyti rusų "komunizmo" "šventojo" kūną, iš tikro mato ne Lenino palaikus, bet tik paprasčiausią dirbtinę Lenino pavadintą figūrą. Stalino artimasis giminaitis Budu Swanidze raginimų ir išvykę atgal.

Norima išleisti rinktinis Vyduo raštus. Šiuo metu tvarkomi jo rankraščiai.

LITHUANIAN FOLK ART

CROSSES AND CHAPELS

By J. BALTRUŠAITIS

Lithuania is not only a country of wooden churches; she is particularly the land of crosses. Inseparable from the landscape their outlines follow the undulations of the fields and penetrate into the woods. They are placed along the roads, in the proximity of sources, on tombs, on *piliakalniai*, both in solitary and frequented places. According to legend you find one at every ten paces in Holy Žemaitija. At the cemetery of Vilnius they leave no room for a tree. Though they are originally funereal they are mostly votive offerings. They commemorate a birth, a baptism, the favorable issue of a lawsuit. They are planted in times of epidemics or of drought. They remind the peasant of the successes and misfortunes of his lifetime. Their consecration was celebrated by ancient rites and banquets, at which mead and beer flowed in streams. They often had nothing in common with a cross but the name and the clergy forbade their use. As early as 1426 the church proscribed them. It refused to bless them and had them removed from the neighbourhood of the chapels. Mr. Basanavičius has proved that the origin of these monuments lies far back in primitive beliefs. Trunks of trees, often rudimentary stems, were erected in prehistoric cemeteries. The archives of the churches at Insterburg testify to the custom followed by the Lithuanian up to the 17th century of placing on their tombs figures carved from boards, horses for men and birds for women. Up to the present day in the graveyards of fishermen in the region of Klaipeđa (Memel), one may come across toads and fantastically shaped animals carved in oak or in pinewood. They are placed not near the head, but at the feet of the dead. In these monuments covering on the grave, there is no trace of Christian symbolism. Though their variety seems to be inexhaustible.—Mr. Varnas photographed more than 2000 crosses all differing one from the other—these crosses and steles may be divided into several groups. According to Mr. Galatūnė, the most ancient type is a simple tree trunk rudely squared. Similar funeral posts have also been found in Russia, in Finland and in Hungary. At their tops there is sometimes a small roof and sometimes a small niche. From these two archaic types stem two series of crosses: the "mushroom cross", crowned by a gable and the "lantern cross" consisting of a chapel supported by a pedestal. A third series comprises the crosses properly so called.

In these types of craftsmanship on a reduced scale, rather than in churches and dwelling-houses, the woodcutter gives his imagination free play to produce complicated forms. The roof of the "mushroom cross" is constantly renewed and reshaped as a cone or a pyramid, a star or a Greek cross. Cornices are suspended below it. It is supported by consoles or by twisted columns. They become reliquaries set on high posts. Sometimes a number of such erections are placed one above the other in the shape of strange pagodas. The "lantern type" goes through

a similar evolution, small houses replace the ordinary roof, small *klėtis*, the front of which is decorated with two columns, buildings in the shape of a cross or a polygon with spires or small central domes or rotundas. The walls are frequently replaced by pillars. The chapel is often protected by trellis work, by jutting rooms, by openwork balustrades, so that the chapel itself seems to be nearly submerged under the weight of this light burden. It is an architecture of fairy tales and toys.

But it is the third group, that of crosses proper, that is the fittest object of such goldsmith's work in boards. It may be combined with the "lanterns", and then the chapel is placed at the crossing of the arms. In some cases the chapel disappears completely, leaving nothing behind but its back wall, which then becomes an independent element of ornamentation, a shield with capricious outlines fixed at the intersection of the arms of the cross. One could have thought that henceforth all traces of the ancient themes had disappeared, but such is not the case. Around the cross, with or without a chapel, there are often placed wheels and disks of fire. As in Ireland there are frequently to be seen circles or fan shaped arrays of arrows, leafwork, palm leaves, wreaths of flowers. Sometimes their dimensions do not exceed those of a simple aureole, but in certain cases the cross is submerged thereunder.

To the now barely discernible Christian symbol another element is joined, the origin of which goes back to pagan traditions. It is a surviving remnant of prehistoric forms and of the ancient worship of the celestial bodies. Sun wheels are revived and eclipse the symbol of Christ. The myth is also preserved in the legends transmitted by word of mouth.

There can be no doubt that the most ancient forms are those in which the wheel prevails. Sunk in the flames of the former god, the emblem of the new religion is lost at first in the conflagration and only emerges from it gradually. Gradually also the light of the celestial body diminishes and transforms itself into an aureole. For a long time both symbols are at par, but later the cross emerges. It has often several arms, each of which itself bears several arms. Finally the last of these accessories disappears and the cross alone remains in its traditional simplicity. The large grave crosses that stand inclined all over the open country belong to the most recent type.

Small votive chapels are scattered in the woods and in the meadows. They only came into fashion at some later time and they are especially frequent in Žemaitija. They shelter small statues and offerings are usually deposited there, such as strings of beads of amber or glass, ribbons, colored tissues, artificial flowers and frequently also pocket mirror, to which some particular meaning seems to be attached. Small statues of the Holy Virgin are surrounded by bits of looking glass, that reflect and multiply her image. Sometimes such chapels are suspended aloft on trees, sometimes they stand on the ground or on a base of stone. These are the cages or the cabins of the Saints. The "cages" often attached to oaks firs and pines, do not differ essentially from the small "houses" set upon pillars and crosses, but the "cabins" constitute a distinct series. They are much larger, their height sometimes attaining two meters, they are no longer toy houses and not yet real houses. Sometimes they consist of an old excavated tree trunk, surmounted by a conical roof, the statuette itself is placed in the very heart of the tree. They sometimes reproduce the *klėtis* type of church or its pyramid-shaped steeple, and often they are built on a circular, hexagonal, or octagonal plan. They are easier to make on ac-

count of their reduced scale, which presents the double effect of a church and piece of furniture. These monument abound in inventions, but they are not the work of ornamentalists like the lanterns. The decorative elements of Western buildings are adapted to them and the Gothic as well as the classic forms are reproduced there according to the taste of the joiner.

The small chapels are loaded with spires and ornamental flourishes. Broken arches run along the walls and join the colonnades. The various themes are thrown into one and recast. Out of this mixture arose a fantastic miniature architecture, a Pompeian style of the Middle Ages, similar to that of the tabernacles and stained glass windows of churches. Baroque designs treated with liberty and measure are also frequent. Nothing is forgotten here, pinions, broken gables, delicately outlined roofs and so on. Cornices, entablatures, pillars, capitals and mouldings are carved with the greatest skill and an eye for detail. Imaginary and real at the same time, these small tempietti lost amid the vegetation, seem to have been devised to receive the smaller deities of Nature. Similarly to the steles, crosses and churches, these chapels are frequently surmounted with ornaments in wrought iron. These appear later than the wooden solar roses, but continue their tradition. Until the end of the 18th century they usually represent the signs of celestial bodies, the sun, the crescent moon or celestial wheels. Later the cross appears, but it is often broken up by the geometrical ornamentations. Sometimes each arm bears supplementary arms, sometimes the horizontal arms are double or even treble. Angels, animals, persons, and certain Oriental images are also represented. But the design is always dominated by the theme of radiation. Arrows stream forth in all directions regularly undulated sword blades, idealized vegetation, tulips which are already to be found on prehistoric jewelry, the ruta, the national flower and branches of fir. When executed in metal they retain all the hardness and refinement of the material of which they are made. In these complicated networks all the parts are cleverly united and cut with cold precision. The monuments are crowned by iron crystals resembling blackened crystals of snow.

WHAT IT MEANS TO BE A FRATERNALIST

From an Address By Hon. Michael J. Birmingham, Chairman, Board of County Commissioners, Before Banquet of Maryland-D. C. Fraternal Congress

I am convinced that fraternal societies, such as ours, are typically American as our two-party system in politics! They fill a very real need for millions of our citizens and they have their taproots deep in the soil of our tradition. For, in the final analysis, what is a fraternal society?

It is a group of men who have banded together for the protection of the things most dear to them—their wives, their children, their homes! Independent in life—artisans, builders, professional men, workers of every kind, the men who founded the first fraternal organizations were eager to pass along at least a little of that independence to those they might leave behind them.

The great American tradition of self-help! The great American tradition of binding together for mutual security, and the equality, great American tradition of good fellowship combined to make it easy for our societies to grow and spread throughout the length and breadth of the land!

History has failed to show an equal growth of any even remotely similar groups abroad! We read of many societies abroad—but most of them have been secret societies, bent upon political or social change. The goal of such societies, whatever their outward trappings, has been power for the leaders and special privilege for the membership.

Today our societies rank with the great service clubs of the United States! We have financed the building of hospitals where the ravages of polio may be arrested and healed! We have endowed beds in countless general hospitals! We have made provision for the care of the tubercular! By banding together for mutual self-help, we have made it possible for men to help themselves and to stand squarely on their own feet, paying for vitally needed protection as they go.

We have been able to provide our members with the best insurance in the world at the lowest rates. And this is because the Government, recognizing our place in the life of the general community, has seen fit to exempt our societies from the payment of Federal taxes.

Therefore, today, any member of one of the societies that make up the membership of this great Fraternal Congress, has the opportunity to protect himself and his loved ones with life insurance, surgical insurance, hospital insurance, and other benefits too numerous to mention.

If this were the whole story of the Fraternal movement it would be a great story, and its aims would be worthy of the approval of all men! But fraternal societies go far beyond the call of self-interest or the interest of their immediate members! Wherever one of these groups exists, it becomes a moving and living force for good in its community and its city!

For by and large our members are conscientious citizens! We are inherently and devotedly, if not flamboyantly, patriotic. We have as individuals and as groups a deep-seated devotion to our country. We keenly appreciate the vast benefits derived from the basic freedoms that set a citizen of the United States apart from any other man in the world. We cherish our tradition of freedom—political, economic and religious freedom. Freedom dearly bought, but unbroken through the centuries.

We show this appreciation for our America and our American way of life in many ways, some of them private and personal, others open for all men to see! Look at the record—it is clear:

Where there is a major civic job to be done, how often are the leaders as well as the key workers drawn from the ranks? The Red Cross knows us well—

We have learned by experience one of the noblest lessons of the great moral law—

To help ourselves, we must first help others! That alone we are weak but together we are strong! We know that it is a rare man who can walk his life alone—and that rare man is not a happy man!

Three out of four traffic accidents happen in clear weather on dry roads.

Nearly 750,000 persons were injured in weekend traffic accidents last year.

Direct
your car to the official inspection station of your choice. Do it NOW—the current inspection period started May 1. A qualified mechanic will

Collect
the official inspection sticker showing that your car has been thoroughly checked, its mechanical faults corrected, and is in safe driving condition. In addition, you will gain assurance that your car's

Inspect
the 27 danger spots which, if not in good mechanical condition, may lead to a serious accident. The primary purpose of Pennsylvania's semi-annual car inspection is to save lives on our highways. Through the years, this system has proved that it holds traffic accidents

due to mechanical failures to less than 3% of the total. The nation-wide average is much higher.

LIGHTS will focus correctly and cast illumination for at least 350 feet. All lighting equipment—headlights, tail and stop lights, directional signals—will be in good working order.

WINDSHIELD WIPERS will work properly even in heavy downpours. All rubber parts, hose and fittings are checked.

TIRES will be checked for exposed cord fabric, for cuts and bruises, ruptured casings.

GLASS will give you clear and undistorted vision. Windshield, side and rear window glass will have no cracks, breaks or discoloration which might interfere with safe operation. The MIRROR will be checked for proper mounting and for blemishes.

HORN will be audible for at least 200 feet.

EXHAUST MUFFLER and PIPES will not leak fumes, manifold and pipe connections will be tight.

YOUR CAR WILL NOT BE ALLOWED ON PENNSYLVANIA HIGHWAYS WITHOUT AN INSPECTION STICKER AFTER JULY 31, 1953

COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA

Department of Revenue

JOHN S. FINE
Governor

OTTO F. MESSNER
Secretary of Revenue

MAKE SURE YOUR CAR IS SAFE— THEN DRIVE IT SAFELY

OFFICIAL OF COMMIE UNION CRITICIZES SOVIET ECONOMY

"What I saw in Russia condemns Communism," sums up a report made to the Australian Waterside Workers' Federation by Glen Fingleton, an officer of the Communist-dominated union, who visited the USSR as a member of a delegation attending celebrations in honor of the Russian Revolution.

Charging that the work freedom "is often used and abused," Fingleton said that the Russian system in practice is nothing more than an "imposition on freedom of thought and of action of the ordinary man in the street." Their own people don't believe the propaganda about their being no classes in Russia," he stated.

Fingleton said that the Russian claim that the profit motive is not present in the Russian economy "is utter rot." He said that the profit motive is present in Russian internal trading and is extended to the workers through the use of piece rates and bonus systems.

Food shops in Moscow are open 7 days a week, according to Fingleton, and they are staffed by assistants working rotating shifts of 25 days a month. "They are supposed to work an 8-hour day, 6-day week, but because of their total monthly work hours this is impossible." The shop workers received no overtime pay for Sunday work, he reported.

On the dock workers angle, Fingleton said that he was "shocked" by conditions at Odessa, Russia's biggest Black Sea port.

"They (the dock workers) work in teams of from 10 to 15. Each operates under a leader, who receives 20 percent extra of the team's gross earnings.

"When gangs are short-handed for any reason, extra men are not allocated to make up the numbers, as, according to an official explanation, the men work short because their bonus will be greater than if the full complement is used."

He described the docks as generally in bad condition and lacking mechanization, although Odessa is claimed to be 98 percent mechanized.

"Odessa dock workers work around the clock in three 8-hour shifts when vessels need handling, but are put on wharf or shed maintenance when no stevedoring work is available," he said.

"This practice would lead to a major industrial dispute in Australia."

He said he was assured by the chief of the trade union's organizational department, Equaasov, that no strikes could take place in Russia.

Fingleton, who is secretary of the mechanical branch of the strongly communist Waterside Workers' Federation was sent to Russia by his union to get a "true angle" on conditions in the Soviet Union. On his return he made his report and depated pro-Communist members of his own union. "Before I went overseas I promised maritime unionists that I would tell the truth about what I saw in Russia," he said. Fingleton seemed to feel that the Russian workers are far from free as is claimed, and that the Russian economy has all of the imperfections of capitalism with none of its benefits.

"This country of Australia, despite its imperfections, appeals to me more than I can say since my visit," he declared.

Last year was the third consecutive year of increase in the traffic death toll.

Excessive speed was the principal cause of traffic accidents in 1952.

More than 15,000 persons were killed in weekend traffic accidents last year.

LABDAROS VAKARAS

PHILADELPHIA, Pa.—Vien- genčio Antano Klimo vadovybė, sekmdienį, balandžio 26-tą, Lietuvių Muzikaleje svetainėje, įvyko gan gausingas dalyviais—svečiais BALFO labdaros vakaras, subendrintas, taip sakant, su dalyvių pasilinksminimu už tu menų—muziką, dainomis, šokiais ir t. p.

Šokikai—šokikės, ponios Irenos Karalienės vadovybė, užsipelnę kuo didžiausio pagyrimo; nes... nes jų meninė veikla buvo kuo gražiausia to vakaro programos dalelė. O panelė Juzė Augaitytė verta didelio pagyrimo už tą, kad tinkamai paruošė savo mokines dainuoti tame vakare. O kun. Stasys Raila, kaip matėsi buvo parengimo patarėju.

Vakaro pelnas šelpiti tremtinius Europoje.

Šis vakaras turėjo nuostabių rėmėjų. Garsus čia viengentis, Antanas Kaniušis, atsiugetęs du tikietu vienam seniui, savo laisę parašė: "Priimkite mano skiriamus dėl Tamstos ir Ponios du tikietiškus busiančiam vakarui, kur nuostirdžiai kviečiu dalyvauti."

Tiems, ką vakarą tą rengė, Verta palinkėti, Kad link labdaros jie žengė... Kad vergus padėti!

XXX

Lietuviai, gyvenusieji barakuose tarp Ludwigsburg-Aldingeno, taip pat perkelti į naują koloniją prie Kornvestheimo.

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas; Apaštalu Darbų aprašymą; Iššūkus Apaštalu; šv. Povilo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judo ir gilijų ateinančių iš ano pasaulio dalykų Apieškimą, surašytą apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebklai.

ŠVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygu. Todėl patys užsisakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karu audru išlaskyti. Jie yra labai išsilgę lietuviškų knygu. Stipriais audeklo apdarais \$3.00; popieriniais viršeliais—\$2.00.

ŠVENTUJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su auksu kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

LIETUVIŲ TAUTOS KELIAS. Parašė prof. M. Biržiška. Kaina (už abu tomas) \$6.00.

JOBŲ DRAMA, prof. Ant. Maceinos.....\$2.00

DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos..... 2.00

ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos..... 2.00

MISIJS, Jeronimo Kačinsko..... 1.50

ŠVENTASIS RAŠTAS, II tomas..... 5.00

LIAUDIJS DAINOS, IV, K. V. Banaičio..... 2.00

100 LIAUDIJS DAINŲ, K. V. Banaičio..... 7.00

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South Street, (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

SANDELIS VISOKIŲ ARBATŲ IR ŽOLIŲ

PRIEINAMIAUSIA KAINA

Katalogas Dykai Siunčiamas Pagal Pareikalavimą

PALANGOS TREJOS DEVIYNERIOS yra augalinis sutaisymas, susideda grynai iš šakelių, lapų, žiedų, sėklių ir žolių. Kiekvienas kas tik nori būti visados sveikas, turėtų vartoti TREJANKA. Nes tai geriausias vaistas nuo dispepsijos, vidurių užkietėjimo, nervišumo, stokos apnetito, širdies supykimo, išputimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklės skaudėjimo, karščiavimo, krupų, blogo ūpo, bendro nusilpimo, inkstų ir kepenų ligos. Kaina—su prisistatymu 1 doleris. Visada gaunama pats.

FLORAL HERB COMPANY

Box 305, Dept. 6, Clinton, Indiana

PASTABA: Kartu su orderiu prisiskaitite ir pinigų, nes kitaip orderius nepildysime.

KLAUSYKITES

LITHUANIAN MELODIES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ 3:00 iki 3:30 P. M. (Detroito laikų)

RADIO STATION WPAG Banga 1050 kil.

RALPH VALATKA, Programos Vedėjas

15756 Lesure Avenue, Detroit 27, Mich. Telefonas Broadway 3-2224

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 4-TOS PENNA. APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, gegužės 24-tą, Mockaiečio svetainėje, 254 Bennett St., Luzerne, Pa., įvyks pusmetinis LRKSA 4-tos Penna. apskrities kuopų atstovų susirinkimas.

Pradžią 2 P. M. Visų kuopų, priklausantių prie apskrities, atstovai malonėkite dalyvauti susirinkime. Kaip žinote, birželio 7-tą Sant Souci parke įvyks pavasarinis apskrities išvažiavimas. Šiame susirinkime turėsime plačiau pasvarstyti išvažiavimo reikalus ir išrinkti darbininkus. Metinis apskrities išvažiavimas įvyks rugpjūčio 15-tą Rocky Glen parke. Bus ir daugiau svarbių pranešimų ir svarstymų apskrities ir organizacijos gerovei. Tadgi svarbu dalyvauti.

Pranas Katilius, pirmininkas Alicija Venšauskienė, sek.

WILKES-BARRE MUZIKALINIO GYVENIMO AKTUALIJOS

Kalbėdami apie muzikalinį gyvenimą, turime paryškinti tris atskirus momentus, būtent—muziką, visuomenės ir spaudos. Kiekvienas šių faktorių yra pakankamai savarankiškas ir į bendrą muzikinį gyvenimą įneša didelę ir reikšmingą dalį.

Galima drąsiai teigti, kad visos šios sritys darniai jungiasi ir nedalomai visuomeninį kompleksą, kurį ir galima pozityviai vertinti, nežūrinti veikiantis aplinkos. Susidarai stipri impulsivą muzikalinio gyvenimo.

Lietuvių Švč. Trejybės bažnyčios choras yra tapęs mūsų parapijos garbe ir pasididžiavimu. Per trumpą laiką ir nugalėjus didelius sunkumus, yra suspėjęs taip puikiai ir žavingai pasirodyti.

Neteisinga būtų nutytyje ir nereagavus mums parapijiečiams, nepadėkoms mūsų parapijos vargonininkui muzikui V. Ramanauskui už jo didelius nuopelnus parapijai ir bažnyčiai.

Tenka priminti apie prof. muziką V. Ramanausko augšto lygio išsilavinimą, kaip muziką, taip ir kitose srityse ir meistriskai valdomus vargonus; prie to dar reto grožio, pajėgus, galingai skambančio balso, ir kartu švelniai malonaus, nelyginant kaip aksomas. Net ir cilių klausovą turintį nejaurti sielą, gali suvirpinti ir pakelti į maldos ekstazę, didesniai susikaupimui. Nes interpretavimas muzikoje ir balse yra toks nuosirdus, kad eina iš gilumos širdies ir sielos. Todėl mums klausovams lengviau prieinamas, suprantamas. Juk menininko ar meninio vietneto muziko siela tiesiog betarpiškai pasiekia klausovo sielą.

Galima teigti, kad muziko prof. V. Ramanausko vadovaujamas choras yra tapęs ne tik Wilkes-Barre parapijos, bet ir viso Wyoming Klonio lietuvių pasididžiavimu. Apie jo pasisekimus ir muziką V. Ramanausko talentingus gabumus nekartą esame girdėję ir skaitę savoje ir svetimoje spaudoje. Kaip asmuo, tenka apibūdinti, yra augšto lygio išsilavinimo, gan malonus ir

idomi asmenybė pokalybe. Ypačiai su nuosirdumu, atsidavimu ir meile kalba apie muziką ir lietuvišką dainą bei giesmes. Linkėtina ir toliau rodytis lietuvių ir kitataučių publiakai tuo pačiu pajėgumu, kuriuo praėjo sekmingieji koncertai. Bent reatas mūs parapijiečiai turėtų paržvelgti į kasdieninį gyvenimą, nenulstamą darbą bei vargus mūsų gerb. prof. muziko V. Ramanausko ir tolimesnius užsimonimus. S. D.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga Žymiai Nupigintos Maldaknygės

RAMYBĖS SALTINIS. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras, 544 pusl. Kaina \$3.00.

ATLAIDŲ SALTINIS, T. Kazimiero Kapucino. Stambiomis raidėmis, 674 puslapių. Kaina \$3.75.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienintelė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDU VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų).....50 MALDU VAINIKELIS, juodais apdarais.....40

Užsisakant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

domi asmenybė pokalybe. Ypačiai su nuosirdumu, atsidavimu ir meile kalba apie muziką ir lietuvišką dainą bei giesmes. Linkėtina ir toliau rodytis lietuvių ir kitataučių publiakai tuo pačiu pajėgumu, kuriuo praėjo sekmingieji koncertai. Bent reatas mūs parapijiečiai turėtų paržvelgti į kasdieninį gyvenimą, nenulstamą darbą bei vargus mūsų gerb. prof. muziko V. Ramanausko ir tolimesnius užsimonimus. S. D.

LANKĖSI

Balandžio 25-tą Susivienijimo centre ir "Garso" redakcijoje lankėsi LRKSA 90 kuopos sekretorius Juozas J. Šilalė iš West Hazleton, Pa., ir Edward J. Waitkus, kuru republikonų sąrašo kandidatuoja W. Hazleton Boro taksų kolektooriaus vieton.

MISS ALEXIS LAIMEJO STIPENDIJĄ

Rosemary Alexis, kuri šį pavasarį užbaigs Kingston High School, laimėjo Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubo skiriamą stipendiją, kuri yra išmokama po \$100 per metus trijų metų laikotarpiu.

Rosemary yra dukterė Mr. ir Mrs. Aleksis, gyv. 280 Pringle, Kingston, Balandžio 28-tą Rosemary ir jos motina dalyvavo klubo susirinkime kaip viešnios ir čia par dėl Rosemary buvo įteiktas slaugės stipendijos sertifikatas.

Klubo švietimo komisija, kuri kontestiniu būdu paskiria stipendiją, sudaro šios narės: Anelė Kabusk, Helene Kretchick, Mrs. W. Krolikowski, Mrs. A. W. Lish ir Mrs. A. Valaitis. Šiais metais klubui pirmininkauja Ann Marcelonis.

A. A. Mirusiems

A. a. Marė Benešiuinė, gyv. 599 Wilkes-Barre St., Bresslau, mirė balandžio 29-tą, palaidota gegužės 1-mą iš Plymouth'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko 3 sūnus, 2 dukteris ir 6 anūkus.

A. a. Edith Olinis, gyv. 803 Luzerne Ave., West Pittston, mirė balandžio 28-tą, palaidota gegužės 1-mą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė iš Lietuvos atvyko 55 metai atgal ir apsigyveno W. Pittston'e. Paliko 6 dukteris, sūnų, 20 anūkų ir 9 proanūkus.

A. a. Pranas Matulionis, 142 Diamond St., Swoyerville, mirė balandžio 29-tą, palaidotas gegužės 2-ą iš Luzerne Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis iš Lietuvos atvyko jaunam amžy ir apsigyveno Swoyerville.

A. a. Marg. Aukštuolis (Smith), numirė gegužės 2-ą Jersey City, N. J., palaidota gegužės 5-tą iš Miners Mills Šv. Pranciškaus bažnyčios Šv. Trejybės parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionė buvo gimusi Lietuvoje. 50 metų atgal atvyko iš šią šalį ir apsigyveno Plains, tik du metai atgal persikėlė į Jersey

KUN. KUNDRECKO LAIDOTUVĖS

Luzerne šv. Onos parapijos klebono kun. J. C. Kundrecko, mirusio balandžio 27-tą, kūnas iš klebonijos bažnyčion buvo pergabentas balandžio 28-tą, 4 val. po pietų. Ceremonijai vadovavo prelatas J. S. Gagion iš Kingston'o.

Įskilmingos laidotuvės įvyko ketvirtadienį, balandžio 30-tą. Pontifikalines Mišias atlikė J. E. vyskupas W. J. Hafey. Asistą sudarė šie kunigai: prel. J. S. Gagion, mons. J. V. Miliauskas, mons. J. S. Sobota, kun. V. A. Šimkoniš, kun. J. A. Aruškevičius, mons. J. A. Madden, kun. J. G. Valūnas, kun. M. C. Ožalas, kun. J. J. Tribendis, kun. P. J. Ališauskas, kun. J. J. Kazlauskas, kun. J. J. Dastikas, kun. J. P. Stalavičius.

Po Mišių lietuvišką pamokslą pasakė kun. J. K. Miliauskas (pamokslas telpa atskirai), angliška J. E. vyskupas Hafey. Prieš Mišias, atliekant "Divine Office" apeigas (jutrines) pirmąją lekciją giedojo kun. J. V. Inčiūra, antrąją—kun. A. G. Ežerskis, trečiąją—kun. J. Kasakaitis. Nuldydėms į parapijos kapines Lehmane, ceremonijoms vadovavo kun. J. F. Baltusevičius, kun. J. K. Miliauskas ir misijonierius kun. Geraldas, C. P.

Garbės sargyba sudarė Kolumbo Vyčių 302 skrytiaus, Wilkes-Barre, nariai. Karstnešiais buvo Šv. Vardo Dr-jos nariai—Viktoras Motiejūnas, Jonas Antanaitis, Juozas Matulevičius, Stanley Rikoski, Stephen Zavada ir Vincas Baltrušaitis. Laidotuvėse in corpore dalyvavo Sodaliųjų, Šv. Vardo, Šv. Širdies ir Ražančiaus draugijos. Per Mišias giedojo vyskupijos katedros choras vadovaujant katedros vargonininkui. Laidojimu rūpinosi direktorius Betz. Lankinasi klebono pavaduotojas misijonierius kun. Pranas Aukštikalnis, S. J., prižiūrėjo tvarką šermenų ir laidotuvių laikų.

Laidotuvėse dalyvavo apie pusantro šimto kunigų, būrelis seselių vienuolių ir daug pasauliečių. Iš tolimesnių kolonijų dalyvavo prel. J. Balkūnas iš Maspeth, kun. J. A. Karalius iš Shenandoah, Pa., kun. J. Aleksūnas iš Brooklyno.

IŠ LRKSA 5 APSKRITIES KUOPŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMO

Šių metų balandžio mėn. 26 d. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Plymouth, Pa., įvyko ciliinis LRKSA 5-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas. Svarbiausiu dienotvarkės punktu buvo svarstyta vasaros išvažiavimai ir parengimai. Išsamų pranešimą padarė LRKSA sekretorius p. V. T. Kvetkas. Iš pranešimo matyti, kad parengimo komisija dėjo daug rūpestio ir vilčių padaryti išvažiavimą įdomu su gražia programa. Išvažiavimas įvyks š. m. birželio mėnesio 21 d. Rocky Glen parke.

Toliau p. V. Kvetkas kalbėjo apie LRKSA veiklą ir jaunimo kontestus. Centras dėjo daug pastangų padidinti jaunimo eiles. Šiuo pat reikala buvo pakviestas muzikas Šiaučūnas tarti žodį. Svečias pažymėjo, kad čia turime net jaunimo perteklių, tik reikia jų įtraukti į chorų ir kitus meninius parengimus. Iš muz. šiaučūno kalbos susidarė išpuodis, kad jaunimo veikla šia kryptimi imanoma, tik reikia daugiau pastangų ir vicningumo.

Toliau gerb. svečias siūlė 5-tai apskričiai gauti radio valandą, kurioje kaip tik galėtų pasireikšti ir jaunimas savo meniniais talentais. Jam baigus kalbėti apie radio valandą, sekė diskusijos ir rimtas susidomėjimas. Visas reikalas pavesta išstidijuoti 5-tos apskrities valdybai ir raportuoti sekančiam suvažiavimui.

Čia reikia pažymėti, kad į 5-tą apskritį įstojo Wilkes-Barre 14-ji kuopa, kurią suvažiavimas maloniai priėmė. Toliau p. V. Kvetkas buvo pakviestas pasidalinti išpuodžiais apie apsilankymą pas prezidentą Eisenhower. Jo žodžiais, "buvau sužavėtas prezidento nuosirdžiu ir šiltu mūsų delegacijos priėmimu." Dar pasitarus vienu kitu klausimu, suvažiavimas baigtas.

Šia proga p. Karašauskas pakvietė atstovus vaišėms ir savo butą. Čia malonus šeiminkai visus šauniai pavaišino. Dėkingi šeiminkams suvažiavimo dalyviai išsiskirstė malonioje nuotainkoje. A.

PUTNAM, CONN.

KUN. DR. J. VAIŠNORA, M. I. C.

Kun. Dr. J. Vaišnora, M. I. C., neseniai atvykęs iš Romos, svečiavos Nekalto Prasiidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn. Balandžio 22 d. kalbėjo sąryšyje su arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus pradedama kanonizacijos byla. Kalbėtojas skatino visus lietuvius prašyti Dievo ir dirbti, kad mūsų tautos sūnus greičiau būtų pakeltas į altoriaus garbę. Tas paskelbimas turėtų nepaprastai daug reikšmės mums, nes turėtume užtarėją pas Dievą ir būtų padrasinimas mūsų kovojantiems broliams už geležinės uždangos. Taip pat pabrėžė, kad tokia kilni arkiv. Jurgio Matulevičiaus asmenybė turi būti plačiau supažindinta ne tik su savo tauta, bet ir su kitomis; šventieji priklauso visai Bažnyčiai.

MERGAICIŲ VASAROS STOVYKLA šiais metais prasidės birželio 28 d. ir baigsis liepos 26 d. Suinteresuoti tėvai prašomi skubiai registruoti savo dukras (jau pusę vietų užimta), kad joms būtų rezervuotos vietos. Autoritetai mano, kad grįžtant tarnybon jis užsūnės ir jo automobilis atsitrektė į troką. Velionis buvo gimęs Sebastopolio. Kariuomenės įstojo 3 metai atgal. Palaidotas gegužės 2-ą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko motiną Mrs. S. Kapočiengę, pas kurią buvo pašarvotas.

NAUJA GALANDAMOJI PRIETAISA Rankinė žolelė piauši mėsiniai (Hand power lawn mowers). Labai gerai ir lygiai gelanda. Kaina \$1.00 ir 15c. pašto ženkleliu. Adresas: A. & R. Company, Box 585, Freehold, N. J.

PUTNAM, CONN.

KUN. DR. J. VAIŠNORA, M. I. C., neseniai atvykęs iš Romos, svečiavos Nekalto Prasiidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn. Balandžio 22 d. kalbėjo sąryšyje su arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus pradedama kanonizacijos byla. Kalbėtojas skatino visus lietuvius prašyti Dievo ir dirbti, kad mūsų tautos sūnus greičiau būtų pakeltas į altoriaus garbę. Tas paskelbimas turėtų nepaprastai daug reikšmės mums, nes turėtume užtarėją pas Dievą ir būtų padrasinimas mūsų kovojantiems broliams už geležinės uždangos. Taip pat pabrėžė, kad tokia kilni arkiv. Jurgio Matulevičiaus asmenybė turi būti plačiau supažindinta ne tik su savo tauta, bet ir su kitomis; šventieji priklauso visai Bažnyčiai.

MERGAICIŲ VASAROS STOVYKLA šiais metais prasidės birželio 28 d. ir baigsis liepos 26 d. Suinteresuoti tėvai prašomi skubiai registruoti savo dukras (jau pusę vietų užimta), kad joms būtų rezervuotos vietos. Autoritetai mano, kad grįžtant tarnybon jis užsūnės ir jo automobilis atsitrektė į troką. Velionis buvo gimęs Sebastopolio. Kariuomenės įstojo 3 metai atgal. Palaidotas gegužės 2-ą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko motiną Mrs. S. Kapočiengę, pas kurią buvo pašarvotas.

NAUJA GALANDAMOJI PRIETAISA Rankinė žolelė piauši mėsiniai (Hand power lawn mowers). Labai gerai ir lygiai gelanda. Kaina \$1.00 ir 15c. pašto ženkleliu. Adresas: A. & R. Company, Box 585, Freehold, N. J.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

CHICAGIEČIŲ DĖMESIUI Prie Šv. Kryžiaus bažnyčios kas sokmadienis "MOSOS" SPAUDOS KIOSKE, kuris veikia nuo 9-12 val., galima įsigyti maldaknygių, medaliukų, naujaujų knygų, žurnalų; priimamos laikraščių prenumeratos ir visas pasaulio šalis. Visad mielai patarnaus to kioskio vedėjas žurnalistas BALBRADZIONIS.

L.R.K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE KUOPŲ RAŠTININKŲ ADRESAI

- 89 kp. J. Leonaitis, 35 Pratt Street, Hartford 8, Conn.
90 kp. Jos. Silalė, 313 W. Green St., Hazelton, Pa.
91 kp. Anelė Janušaitienė, 21 Chipman Street, Waterbury, Conn.
92 kp. A. Andriulionis, Jr., P. O. Box 412, Ellsworth, Pa.
93 kp. J. G. Bogden, 15 S. 11th St., Easton, Pa.
94 kp. Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, Boston, Mass.
95 kp. P. Mikalauskas, 73 Compton Street, Boston 18, Mass.
96 kp. Adella Smith, P. O. Box 145, Gilberton, Pa.
97 kp. Rev. V. Puidokas, 12 Casimer St., Westfield, Mass.
98 kp. Marijona Laužionienė, 204 Perry Ave., Worcester 4, Mass.
100 kp. I. Sakalas, 2056 W. 23rd Street, Chicago 8, Ill.
101 kp. Ursulė Lipienė, 729 W. 21st St., Chicago 16, Ill.
102 Epifanijus Kundrotas, 29 N. Fifth Street, Duquesne, Pa.
103 kp. V. J. Apton, 38 St. Jacob St., Rochester 21, N. Y.
105 kp. T. Diškevičius, 1002 North Ave., N. Braddock, Pa.
106 kp. Z. Maksvitis, 186 Hale St., Brooklyn 8, N. Y.
108 kp. Paul Kubilius, 73-43 Grand Ave., Maspeth, L. I. N. Y.
109 kp. B. Mičiūnienė, 16 Henry St., New Britain, Conn.
110 kp. Vincas Kulišauskas, 229 Hopgood Rd., Athol, Mass.
111 kp. Jurgis Plitnikas, Jr., 55 Pierce St., Plymouth, Pa.
112 kp. Wm. Platt, 334 St. Clair St., Bridgeville, Pa.
114 kp. P. Matkevičius, 285 Mosier St., Nanticoke, Pa.
115 kp. Matas Kučinskis, 169 Concord Street, Brooklyn, N. Y.
116 kp. John Golding, 499 East St., New Haven 11, Conn.
117 kp. E. Lukošūtė, 7011 S. Artesian Ave., Chicago 29, Illinois.
119 kp. J. Valčiūnas, 284 Pearl St., Manchester, N. H.
120 kp. Mrs. Susanna Anderson, 304 Mott Ave., Burlington, N. J.
121 kp. Juozas Stasiukynas, 1521 E. Carpenter St., Springfield, Ill.
124 kp. Regina Cremona, 208 Morningside Ave., Wilmerding, Pa.
125 kp. Antonas Kloba, Box 4, Export, Pa.
126 kp. J. Bacevičius, 223 W. Phillips St., Coaldale, Pa.
127 kp. W. J. Janeliūnas, 5-A Union Street, Cambridge 39, Mass.
128 kp. Pranas Versiačkas, 3915 X St., Omaha 7, Nebr.
129 kp. Frances Libauskas, Wilkes-Barre, Pa.

- 1765 Roosevelt St., Gary, Ind.
130 kp. Simonas J. Virbickas, P. O. Box 1, S. Mill & Carolin Sts., St. Clair, Pa.
133 kp. Peter Kibersky, 428 Railroad Street, E. Vandergrift, Pa.
134 kp. K. Eidukaitis, 333 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.
135 kp. J. Machulis, 8656-85th St., Woodhaven 21, L. I., N. Y.
136 kp. Frances Dzikienė, 1622-4th Ave., Waterliet, N. Y.
137 kp. Mrs. Mary Chemalis, 415 Lincoln Avenue, Rockford, Ill.
140 kp. Miss A. Makusevičius, 186 Powderly St., Carbondale, Pa.
141 kp. Louis A. Drusinskis, 15 Faxon Street, Brockton 39, Mass.
142 kp. Jurgis Venšlovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio.
144 kp. Teofilė Janulevičiūtė, 1161 Ridge St., Freeiland, Pa.
146 kp. Jos. Grudis, 301 W. 6th St., Spring Valley, Ill.
151 kp. M. Bendikas, Jr., 731 1/2 Douglas Ave., Danville, Ill.
153 kp. Victoria Staskevičienė, 188 Boland Ave., Wilkes-Barre, Pa.

- Wilkes-Barre, Pa.
154 kp. Wm. Soris, 1336 Superior St., Aurora, Illinois.
155 kp. P. Talkevičius, 118 S. Van Burren Ave., Seranton, Pa.
156 kp. Stan. Nemonis, 601 Rear Meadow Ave., Charleroi, Pa.
158 kp. J. A. Antanaitis, 1129 Larkins Way, Pittsburgh 3, Pa.
160 kp. Vincas Paukštis, 2714 W. 47th St., Chicago 32, Ill.
161 kp. M. Wrigley, 1129 Williams St., Collinsville, Ill.
162 kp. A. Marcinus, 165 Baker Street, Gardner, Mass.
163 kp. Mrs. M. Srupa, 6733 S. Campbell St., Chicago 29, Ill.
165 kp. Mrs. M. Nakrošis, 142 Forest St., Kearney, N. J.
168 kp. Albinas Šturmas, 822 N. Vine St., Kewanee, Ill.
169 kp. Anne Varley, 1811 So. 45th St., Omaha, Nebraska.
170 kp. Juozas Genys, 1428 Fort Ave., Niagara Falls, N. Y.
171 kp. Ralph Valatka, 12756 Lesure Avenue, Detroit 27, Mich.
172 kp. Martin Adams, 1361 Grove Road, Pittsburgh 34, Pa.
176 kp. E. Salkauskienė, 4211 Ivy St., East Chicago, Ind.
177 kp. A. J. Sutkus, 1007 Eighth St., Waukegan, Ill. (Bus daugiau)

FOREST CITY, Pa.—2-os kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Antano parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.—7-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

WATERBURY, Conn.—11 kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, 1 P. M., Šv. Juozapo parapijos mokyklos kambary.

CHICAGO, Illinois.—15-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 17-tą dieną, 2 P. M., Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Visos narės-narė, dalyvausite susirinkime.

NEWARK, N. J.—19-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, tuoj po sumai, Šv. Jurgio Dr-jos svetainėje, 180-2 New York Ave.

SO. BOSTON, Mass.—21 kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, tuoj po sumai pobažnytinėje Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

MINERSVILLE, Pa.—24 kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, 1 P. M., Šv. Pranciškaus parapijos svetainėje.

SCRANTON, Pa.—30-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėje. Visi nariai-narės, dalyvausite.

MAHANAY CITY, Pa.—31 kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

ANSONIA, Conn.—32-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

ROSELAND, Ill.—33-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, po sumai, Visų šventų parapijos svetainėje.

KINGSTON, Pa.—34-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėje.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa.—2-os kuopos susirinkimas bus gegužės 9-tą dieną, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakaro.

CICERO, Illinois.—48-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, 1 P. M., Šv. Antano parapijos mokyklos kambary.

NEW PHILADELPHIA, Pa.—51 kuopos susirinkimas bus gegužės 10 diena, tuoj po sumai parapijos svetainėje.

EXETER, Penna.—57-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, 1 P. M., Lietuvių Piliiečių Klubo svetainėje.

NORWOOD, Mass.—81-os kuopos susirinkimas bus gegužės 12-tą dieną, 7:30 P. M., Šv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James St.

WATERBURY, Conn.—91 kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, 1 P. M., Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

ROCHESTER, N. Y.—103 kuopos susirinkimas bus gegužės 10-tą dieną, 9 val. ryto, Šv. Jurgio parapijos svetainėje.